

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Redazione ed amministrazione
Piazza Adamich.

Elofizetési ár — Associazione:

Egy évre Per 1 anno 6.— frt.
Félévre 6 mesi 3.—
Negyedévre 3 „ 1.50
2 hóra 2 „ 1.—
Külföldre 1 évre . . Per l'estero 8.—

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyitfterek:
fölvételnek árszabály szerint a kiadó
hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Oppelík
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assu-
mono nell'ufficio di sede in Fiume
Piazza Adamich.

1887. november 6

Megjelenik minden vasárnap

6 novembre 1887.

A városi ülésből.

(november 4)

Elnök: Thierry F. lovag, jelen volt 41 városi képviselő. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után Walluschnig A. interpellál: miért nem rombolják le a Recina folyón épült ideiglenes hidat, mely miatt az esőzések alatt áradó folyó vize vissza nyomul és komoly veszéllyel fenyegeti a várost, a hid csupán a Deltán folyt építkezések czéljaira, városunknak különben is érzékeny pénzügyi kárára épült, s a munka befejezve lévén a hid még sem lett eltávolítva; mit szándékozik az elnökség ez ügyben tenni?

Elnök, rögtön válaszolva jelenti, hogy a hid lebontását Tersatto község nem engedte meg, a község tiltakozása ellen a tengerészeti hatóság a megyéhez fordult és onnan még eddig határozat nem érkezett. Különben a városi hatóság is meg vizsgálja az ügyet és annak eredményéről jelentést fog tenni. Az interpelláló a válaszzal megelégedett.

Dr. Lettis felolvassa a binario ügyében Budapestre menesztett küldöttség jelentését.

Az ülés a jelentést tudomásul vette és a deputációnak köszönetet szavazott.

Következett a kisajátítási bizottság tárgyalására kiküldött városi bizottsági tag jelentése, a jelentés felolvasása után az előadó

javaslatba hozza, hogy a jelentés vétessék tudomásul, és határozza el a képviselő testület, hogy a város kiválmáinak érvényesítése végett forduljon a miniszterhez, hogy tőle egyezkedés alapján kérje a városi feltételek elfogadását.

Walluschnig elfogadja az előadó javaslatát és kéri a képviselőtestületet, hogy immár érvényesítse ama határozatát, melyszerint mielőbb a munkálatok megkezdetnek birtokháborítás címén per indíttassék.

Elnök felvilágosítja a szónokot hogy itt birtokháborításról nem lehet szó, mert kisajátítás forog kérdésben, és ha a Magisztratus a perindításra (törvényellenre ugyan) utasíttatnék is, biztosítja előtte szót arról, hogy már az első forum visszautasítaná.

Chiarego: szerinte legezelszerűbb az előadó javaslatát elfogadni, és ha a miniszter nem intézné el kedvezően az ügyet, mindig jókor lesz azután is a kompetens forumhoz fordulni a város kártalanítása érdekében azon szolgalmért, melylyel utzáinkat terhelni szándékozik.

Walluschnig: úgy látszik homály van az egészben szeretne egy kis világosságot látni, ő nem törvénytudó, azért azt a kérdést teszi fel, mekkora határidő van kitéve a törvényben a bírósághoz való fordulásra nézve, nehogy késedelem miatt a per veszve legyen?

Elnök: megjegyzi miszerint ő azon véleményben volt, hogy Wal-

luschnig törvénytudó, miután a múlt alkalommal, mikor Fiuménak összes törvény tudói a kisajátítási törvény alkalmazhatósága mellett nyilatkoztak, Walluschnig azt állította, hogy az a törvény nem alkalmazható (Általános derülség).

Különb értesíti szót arról, hogy a kérdésben foglalt határidőre nézve a törvényben intézkedés nincs, tehát bármikor joga lesz a városnak igény kerését megindítani.

Walluschnig kívánja, hogy a képviselő testület rögtön határozza el azt is, ha miniszter nem adná meg a város kérelmét, akkor a város a törvényszékhez forduljon.

Előadó: nem találja czélszerűnek, hogy a képviselőtestület ma már határozzon a miniszternek megismeretlen intézkedése felett, mert van arra később is idő, midőn a miniszter választát már tudni fogjuk.

Szavazásra kerülőn a kérdés. Walluschnig indítványára, a magáé és még három szavazat jutott, e meglepő kisebbség, nem kis ámulatba ejtő az indítványozót satellesséivel együtt.

Egyéb házi ügyek tárgyalása után az ülés 11/8 kor véget ért.

A magyar tengeri kereskedelem Braziliában.

Nem első kísérlet, hogy Magyarország utat igyekszik törni áruzákaival Braziliába. Már a negyvenes években élénken foglalkoztak e fontos ügygel a hazai kereskedelmi körök, s törekvések nem is maradtak e tekintetben minden siker nélkül.

A viszonyok változtával 1848-tól a legújabb időkig direkt érintkezésünk Braziliával, tengeri kereskedelmünk nem csekély hátrányára szünetelt. — Úgy kormányunk mind az Adriatársulat, mielőbb azt a viszonyok csak némileg is megtehetőek, nem mulasztották el a brazilai kereskedelemre figyelmüket kiterjeszteni. Így történt hogy az Adriatársulat hajóinak csekély száma daczára rendes járatokat indított meg a magyar kikötő város és több brazilai fontosabb kikötői között. E járatok, ha bár még ez idő szerint is nem csekély áldozatokkal járnak, mindinkább följogosítanak, bennünket ama föltevésünkben, hogy a brazilai kereskedelmi összeköttetésekhez kötött várakozások fejleszteni fognak kivételünk az irányban folyton emelkedik, s nem szeved kétséget, hogy a kellő intézkedésekkel az Adria társulat hajói a behozatali forgalmat is jelentékenyen emelhetik.

E fontos szempontok által vezéreltetve az Adriatársulat a közelmúltban újabb intézkedéseket tett a fiume-braziliai forgalom emelésére, s e czélből Rio de Janeiroban vezérigénységet szervezett, melynek élére egy köztisztviselő álló hazánkfiat, és szakértőt Rombauer Tivadart állította. — Az Adriatársulat ez intézkedését az érdekelt kereskedelmi körökkel a következő tartalmú körlevél útján értesíti:

Van szerencsénk becses tudomásunkra hozni, hogy tekintettel rendes brazilai járataink fontosságára, és több üzleti barátunk kívánására, Brazília részére Rio de Janeiroban saját vezérigénységet állítottunk föl, melynek vezetésével eddigi hivatalunknak Rombauer Tivadart utat, biztuk meg.

Midőn erről értesítetünk, bátorodunk egyúttal hazánk kereskedelmi köröit figyelmeztetni, hogy Rombauer úr kész a hazai czégek képviselőit elvállalni, valamint bizományi küldeményeket elfogadni, s e tekintetben öt részünkről a legmelegebben ajánljuk.

Az Adria magyar tengeri hajózási részvénytársaság.

A társaság ez intézkedése folytán

A FIUMEI TÁRCZAJA

Halottak napja.

Itta: Verga Giovanni.

A magányos halmon, az alkony bi-boróban piroló keresztek között, a hol sohasem hallatszik szüreti nóta és nyáj begetése, mégis van egy ünnepi óra: mikor az ősz haldoklik a tarlott bokrok alatt és a holtakra emlékeztető harangszó zokog a szürkületben. Ilyenkor sűrű tömeg az árnyas ciprusok felé hullámszik és a szeretkezők a sírhalmok mögött keresik egymást.

Lenn a fekete partnál, a hol a város végződik, egy elhagyott kis templom állt, s ebben voltak olyan sírok, a melyekre senki sem hordott virágot. Csak nepszállatok gyultak ki ablakai, mintha világítani akaró a hajósnak. Mikor az éj fölszállt a mélységből, a templomoc ka még akkor is ott fehérelt a tenger fölött merev sziklán. Lábanál az immár fekete örvényben, földalatti üreg sötétlett, melynek habbal szegett száját fel-felnyitá a tengerdagadás, zajjal és baljóslatu villogással ostromolva a homályos szirteket.

Legenda szerint a földalatti üreg titkos ösvény által összeköttetésben volt a templom sírboltjával és minden évben halottak napján, mikor az anyák lábujjhegyen jönnek édesseget, játékokat rakni kicsinyek cipőjébe, mg a gyermekek csillogó ajándékokkal megrakott fehér alakok hosszú sorairól álmodnak a leányok pedig a tükör előtt mosolyogva próbálják fel a fülbevalókat és melltüket, melyeket völégényük küldött a halottak ajándékaképen: — ezen a napon egy száz év előtt eltemetett pap kelt föl az elhagyott kis templom alatt ravataláról, nyakán a stóval. És vele keltek föl a többiek is, a kik ottlenn aludtak a sírboltban, keresztbetett sápadt kezekkel; és lakomára menének az alsó üregbe, a melyet a pap szobájának hívtak, Messziről, Agnone felől, a hajósnak mutogatták egymásnak az éjjeli ünnep félelmes világosságát, a mely olyan volt, mintha vörös hold kelne föl a sötét part alól.

Az esztendő többi napjában a közel sziklákon horgászó halászok nem láttak egyebet, csak a pap szobájába bezugó tengerzajgást; arrafelé senki nem merete vetni horgát. Egy buvár egyszer mé-

gis beherészkedett oda, a víz alatt uszva. Olyan ember volt, a ki nem törődik sem Istennel, sem ördöggel mikor szűkség szorongatja a torkát és apró gyerekei otthon kenyeret várnak. Ez a buvár látta a barlagban uralkodó kékes világosságot, amely olyan, mint a temetői bolygótűz; látta a nagy sima kőasztalt s körülte a sziklába vajt székeket, a melyeket már alámosott a víz és megfehéřített olyanná, minő a napon kiszáradt csont. A barlangba belocsesánó hullám lassan, kevesen folyt szét és nem jutott ki többé az a szegény ember sem. Elragadta az örvény. Nyáron, mikor a kis öböl a fürdő népség kacajától viszhangozott, a nyugodt víz meghasadott egy egy legény karjai alatt, a ki a parton fehérlő szoknyák felé uszott.

Az a pap, az a szent ember is így vesztve el a lelkét, a földi kejeiket hajhászva az nap a mikor ő — a kísértés — eljött hozzá meggyónni bűnét a magányos kis templomban eljött földoklő kebelrel, lehajtott fővel, melyen az ablakok viszfénye tisztátalan lángokat gyújtott. Száz esztendőre feküdtek már a pap bűntől megemészett csontjai a sírboltban; mellén a beszennyezett stó-

la, hle nem hatott a fürdőben meglepett leányok kihívó sikoja; nem a legények vágyó nóája; nem a mosónők panaszkodása; nem az eltűnő gyerekek sírása. A holdsugár halkán beosont a sziklászádán és végigjárta a ravatalon fekvő halottak sorát, egész a sötét mélységig, a honnan egy pillanatra mintha esodlatos alakok emelkedtek volna ki. A hajnal sápadt fényvel hatott be ide s mikor eltűntek az árnyak, baljóslatu mosoly vonult végig a fogatlan állkapcákon. A forró nyár hosszu napjának sugara ott késtek a zöldes ívek alatt, ide-oda mozdulva a rideg, esőndes halottak között.

Volt itt mindenkorú és nemű halott; kékes arcok, mintha csak tegnap borotválták volna utóljára és fehér szüzes idomok, virágok alatt; megmerevedett mumiák duzza ó krinolinokban, keshedt szoknyájok alól kifeketéltő szárcsontokkal. A nyílt szádán behatott a sírokkó forró lehelete és a jeges északi szél fúvása, mint pillangókat kergetőve föl a poros csipkeszemfedők foszlányait s a sárga koponyákról lehulló fűröket. A száraz virágok melyekről rég felszikkadt a köny, ugy lengettek a fuvalomban,

Rombauer Tivadar úr a f. évi november hó végén indul útnak Braziliába, hogy ott üzleti működését megkezdhesse, addig is, hogy a fontos feladatahoz szükséges előintézkedéseket, s az előzetes összeköttetéseket gyorsabban, létesíthesse Fiumében fog tartozkodni, hova a mondott határidőig minden írásbeli közlemény intézendő.

Az Adriatársulat ajánló körlevelével egyidejűleg, Rombauer Tivadar úr a következő körlevelet bocsátotta ki:

Vonatkozólag az Adriatársulat által kibocsátott körlevélre, van szerencsém tudatni hogy az „Adria magyar tengeri hajózási részvénytársaság” által Rio de Janeiroban felállított braziliai vezérigazgatóját, a jövő évi január hó 1-jével átveszem.

A midőn erről értesíteném, egyúttal börtökölöm szolgálataimat üzleti összeköttetések kezdeményezésére és lebonyolítására följárulani, biztosítván megbízómat, hogy mindenkor főérdekeimben lelem, megbízásait lelkiismeretesen, és pontosan teljesíteni, valamint érdekeiket minden irányban óvni és megvédeni.

Fiume, 1887 okt. hó.

Rombauer Tivadar.

Hogy az Adriatársulatnak ez irányban kifejtett törekvései a hazai kereskedelmi körök részéről méltánylásra találnak, arról már jó levele is meg vagyunk győződve, nemkülönben hisszük azt is, hogy a braziliai kereskedelem fejlődéséhez kötött várakozásaink minden tekintetben teljesíteni fognak.

A hadi tengerészet a magyar delegációban.

A hadi tengerészet jövő költségvetésének tárgyalása alatt, a magyar delegáció tagjai érezhető ellentétet fejtettek ki, úgy hogy a magyar körökben különben elég népszerűségnek örvendő báró Sterneck is nem egy ízben került szorongatott helyzetbe. És habár az alapos vitának, a hadi tengerészet költségvetésének megszavazása lett is a vége némi haladást tüntetett föl a magyar delegáció tagjainak magatartása, melylyel figyelmét a magyar érdekekre ezúttal a szokottnál nagyobb mértékben kiterjesztette.

Bethlen Ödön gróf, előadó különösen törelmetni kívánja mindama tételeket, melyek az előirányzatban, új hajók építése czéljából első ízben szerepelnek, Dániel Ernő ellenzi azt hogy tengeri haderőnk fejlesztésénél más halmakkal lépést tartunk, Kubinyi Árpád azt a fontos kérdést intézte a tengerészeti igazgatóságához, miként van az, hogy a legutóbbi időben a magyar ifjak közül oly kevesen vételnek föl a fiumei haditengerészeti akademiába?

Kubinyi kérdésének fontossága és jogosultsága, ép b. Sterneck altábornagy válaszából tünt ki, a mennyiben fiumei hadi tengerészeti akademiába

mintha élének és oda-odaszállított a hamvadó ajkakra. És mikor szó föl lebbentette a halottas lepleket, melyeket egykor gondoskodó, szerető kezek takartak a drága alvókra, nyugtalan szemmel ocsmány csuszó-mászó állatok leskelődtek ki a meztelen csontok közül.

Aztán mikor a nap sugar elhalt a száda csipkés szélén, mintha az összes emberi dolgok fölött való gyűnyös vigyorgással váltak volna e pisze koponyák, e mely, sötét szemgödrök, a melyeket a halál ujjá kivált egész a könyek forrásáig. Ide nem hatott le a halottak nyugodalmaért fönn az oltárnál mormolt imádság; a vastag márvány-pazok nem eresztették át a gyászoló rokonság zokogását sem. Ittlen nem törődtek a tengervészés éjszakákkal, mikor szélvész süvöltött át a köztelenen; nem szánták a szegény asszonyokat, a kiket ostorozott a vihar és eső, míg kinn a parton várták, hogy visszaérkezzenek férjeik. — De abban az egy órában a csontvázak egyhammátan keltek föl a szuett ravatalokról, hústalan lábaikon a keshedt harisnyakötőkkel, szemüregében a sir porával és csúdeszen lemenetek a pap szobájába, csontujjaik közt

fülvett 125 nővendék közül csak 25 nővendék magyar.

E felszólásokon kívül, még gróf Zichy Ágost fiemei kormányzó sem késett több fontos kérdéssel föllépni. Így a többi között tudni ohajotta, hogy a tavasszal ülésezett delegáció által megszavazott 1.500.000 forintnyi hitel, hova és mire lett fordítva, s egyúttal kérdést intézett aziránt is, hogy mi okozza a fiumei hadi tengerészeti akademia nővendékek számának oly gyakori változását stb.

Előre látható hogy a magyar delegáció tagjainak törekvései a költségvetés szállítására nézve, kényszerhelyzettel szemben meddők maradnak. Egyről azonban még sem kellett volna megfélemlíteniük.

Míg ugyanis az osztrák tengerpartmentén több hadihajó állomás van, addig a magyar kikötő városnak az állandó tengeri hajóállomást nélkülözni kénytelen. — Nem szenved ugyanis kétséget, hogy egy ily állomás szervezése a kikötő városnak különösen lokális érdekeit előmozdítaná. Csak kisebb ágyúszád állandó állomásozása is, bizonyára növelni a kikötő város élénkségét. — A katonai állomány a kikötő városban aránylag különben is csekély, s így kétszeresen jogos és méltányos lehet ama ohajtas, hogy Fiumében állandó hadihajó állomás létesítessék.

Az 1888-ik évi pécsi általános mű-, ipar-, termény- és állatkiállítás.

Az 1888-ik évi pécsi általános ipartermény- és állatkiállítás Pécs sz. kir. város és Baranyamegye törvényhatóságának pártfogása alatt Pécsen a városi tornaterem, az azon levő középületekben (a gyermekertel helyiségekben, a szülőkhöz) és a még építendő kiállítási csarnokokban tartatik meg. — (Egészben 12,60 négyszög méter nagyságú terület bocsátatik rendelkezésre.)

A kiállítás 1888. évi augusztus hó 12-től számított 4 heten át — vagyis 1888. szept. hó 9-ig tart. Az egyes időszaki kiállítások ideje külön szabályzatok által határozatik meg.

Kiállíthatók: a) Baranyamegyéből minden mezőgazdasági, borászati, erdészeti, bányászati és egyéb őstermelési termény valamint állatok.

b) Külföldről az a) pont alatt felsorolt termények csak annyiban, a mennyiben azok Magyarországon csak igen gyéren vagy épen nem fordulnak elő.

c) Kézmű- és gyárparczikkék Baranya- Somogy- és Tolnamegyék, vagyis a pécsi kereskedelmi és iparkamara egész területéről.

d) Magyarország egyéb megyéiből o-

a hervadt virágfüzereket csörgetve, fogatlan ajkukon az emberi dolgokat csúfoló vigyorgással.

Nincs, nincs semmi több! — Nincs meg szőke fürtöd, lehullott a csupasz koponyárod. — Nincs meg az a kéjes két szemed, melyért kihívtam a becselenséget és halált, hogy megcsókolhasalak? Emlékszel-e? Azok az olthatatlan szomju e-ókok az ajkó mögött! — És féltékenységem mardosása, véres lázálmain, melyek kezembe adták a az emberöltő feyvert ott a sötét folyosón. — Hajh, nincs nincs meg többé a sok köny, a mit ott sirtál halálos ágyam mellett, — Nincs az aggodalom, szívemet tépő, mikor ott virrasztottam drága fehére fejed fölött, a párnára borulva. — Nincs reménység, pedig idekísért a küszöbög. — Nincs földnek termése, a melyért megdolgoztam arcom verejtékében. Nincsenek könyvek, életem hű társai. — Nem káromkodok többet a tengerész nem imádkozik többet a pap. — A hullám, mikor belecsobban az üregbe, lassan foly szét s a pap asztala alól elsöpri a lakoma morzsáit és mindenek emlékezetét.

Most, mikor az új móló kőpártja é-

lyan ipar-cikkék, melyek az 1881. évi XLIV. t. cz. alapján állami kedvezményekben részesülő gyárakban állítottak elő.

e) A Királyhágon tul levő megyékből fonó-, szövő- és bőriper czikkék.

f) Háziipari czikkék Magyarország minden vidékéről.

g) Új találmányu ipar-cikkék, új szerkezetű ipari munkagépek és szerszámok Magyarország minden vidékéről és a külföldről is.

h) Művészeti és régészeti tárgyak Magyarország egész területéről.

i) Pécs-Baranya tanügyi állapotát fel-tüntető tárgyak.

A kiállításra vonatkozó levelezések a pécsi kiállítás végrehajtó bizottságához intézendők.

Kiállítók által a kiállítási bizottsághoz intézett levelek a közmunka és közlekedésügyi magy. kir. ministerium 1887. évi 33,148 sz. engedélye alapján portómentesen adhatók fel, szükséges azonban, hogy a feladók a levélhoritek címoldalának felső részére saját nevüket és lakóhelyüket, az alsó balsarokra pedig a záradékot az 1888. évi pécsi kiállítás ügyében, portómentesen kiírják.

A kiállítási tárgyak az alább felsorolt csoportba oszthatnak be.

Rendezetnek ezen kívül időleges kiállítások is, és pedig:

a) szarvasmarha-, juh-, sertés és kecskekiállítás, b) szőlő-, gyümölcs- és konyhakészítési kiállítás, c) ló-kiállítás (állami lódíjazással egybekötve), d) tehénészei termékek kiállítása, e) borvásár, f) méhészeti kiállítás, g) baromfi és kutyakiállítás, h) a pécsi iparostanonczok munkakiállítása.

A kiállítási bejelentések a végrehajtó bizottsághoz intézendők és pedig 1887. évi december hó 15-ig.

A bejelentési határidőn túl bejelentett tárgyak elfogadása iránt, a mennyiben a tör. engedi, a végrehajtó bizottság esetről-esetre határoz.

A kellő időben bejelentett és elfogadott tárgyak legkésőbb 1888. évi július hó 20-ig bérmentve küldendők be a kiállítási végrehajtó bizottsághoz.

A kiállítók térdíj fejében fizetnek: a) kiállításra rendelt termékekben, csarnokokban és szobákban: I. a) a középén levő térség minden négyszög-métere után 4 frt, b) fal mellett egy folyó méterért 1 1/2 m. magasságig 2 frt, c) ugyanaz 1 1/2 méter-nél magasabb, a 2 fton felül még 1 frt. II. Folyásokon 1 folyó méter után: a) 1 1/2 méter magasságig 1 frt, b) ennél magasabb, még 50 kr. III. A félfedett épületekben négyszög-méter 2 frt. IV. A szabad teren négyszög-méter 1 frt. V. A kiállítók által felállítandó külön pavillonok által elfoglalt tér minden négyszög-méter után 2 frt. (A

pül, lerombolták a kis templomot és feltárták a sirbottot. Agózgép egész nap füstöl a kek, fényes égre és a munkások lármája között nyikorognak a csigák. Mikor kimozdították a helyéből egy roppant nagy lapos követ, mely sziklatalazaton állott, mintha ebédő asztal volna, tömérdék rák mászott elő. A kik tudták azt a mesét, eldicselkedtek vele, hogy látták a buvár lelkét, a mint kiszabadult az átok alól. A daru láncza alatt hullámozó tenger elsimult, égszín lett és örökre elhoستا a pap szobája legendáját.

Mikor a sirbottbeli csontokat összeszedték, hogy a temetőbe vigyék, sok kíváncsi futott össze, mert a csontok között kotorászva, valami papirosra bukáltak, a melyen pénzről volt szó. Tömérdeken állottak elő, hogy ők az örökösök. Végre, mikor senki nem kapott semmit, három számot kiírtak a papirból; lutrira tenni. Mindenki rakott rá; de senki nem nyert egy krajcárt sem.

Olaszból: T. B.

pavillonok tervrajza a bejelentési ivhez csatolandó.)

Egy méter töredéke egész méternek számítatik a kiállító terhére külön állványok és szekrények is készíttetnek.

A végrehajtó bizottság törekedni fog hogy a kiállítandó tárgyak szállítására nézve az illető vasuti társaságoktól szállítási kedvezményt nyerjen. — Az eredményről a kiállítók külön hirdetmény által értesíttetnek.

A beküldött tárgyak, helye és azok átvétele iránt a kiállító külön nem intézkedett volna, a végrehajtó bizottság által fognak a kiállító költségére és veszélyére átvéteni.

A vasuti állomástól e tárgyak be- és visszazállítását illetőleg a végrehajtó bizottság intézkedni fog, hogy az egy szerződést szállító által a lehető legnyugosabban eszközöltessek, m. ről a kiállítók majd értesíttetnek.

A kiállítási tárgyakat a kiállító köteles elhelyezni és rendezni, ha ezt azonban nem teheti, akkor arról a rendezés és elhelyezés körül netán felmerülő költségek megtérítése mellett a végrehajtó bizottság gondoskodik.

A kiállított tárgysk csoportok szerint szakférfiakból alakítandó bíráló bizottságok által bíráltatnak meg és a jeles készítmények kiállító kiüntetésben (érmek, okmányok) részesülnek. A kiüntetések természeté és száma a kiállítási nagy bizottság által állapítatik meg.

Különbféle hírek.

Zichy Ágost gróf kormányzó Bécsbe utazott, táviratilag hivatott meg az udvari vadászatra, mely e hó 8-án Laxenburgban tartatik.

Holdházy János apít kanonokot, József főherceg gyermekeinek nevelőjét, a király, az egyházi és iskolai téren szerzett érdemeiért, a III osztályu vaskorona renddel tüntette ki.

A városi képviselő testület f. hó 4-én tartott ülésében Burgstaller Károlyt pénztári ellenőrre, Karletzky Ferenczet városi adóhivatali ellenőrre Milineovich Jánost és Thianich V.-t segéd hivatali gyakornokokká nevezte ki.

Bűnbocsánat annak, a ki a pápa jubileuma alkalmából Rómába zárandokol. A pápa brevet bocsátott ki, melyben mindazoknak, kik ötven évi aidozari jubileuma alkalmából Rómába rendezendő zárandokutban részt vesznek, vagy e zárandokokhoz lelkiileg csatlakoznak, bűnbocsánatot hirdet. A pápai breve leányegyhézben a következő: XIII. Leo pápa. Apostoli áldás és üdvözlét a hívőknek, kik olvasák ez irást! Az új év első napjának közelítével, melyen Isten segítségével aidozari jubileumunkat ünnepejük, egy szívvel és lélekkel társadalomunk minden osztályai s a nehéz időkben midőn, Isten akarata szerint hivatta vagyunk szent Péter apostoli székét betölteni, esndálatra méltó ünnepek bizonyították szolgálatjuk hűségüknek, szeretőknek, nagybarcsülesöknek és áldás kívánatainknak, Istenre hártjuk vissza a nagy dicsőséget, — a ki vigasztal bennünket szomorúságunkban s kérésük sajnát nélkül — hogy áldja meg az összes keresztény népeket s adja meg nekik a békét s a régen ohajtott egyetértést. Megindulva az igaz jámborság s ragaszkodás ez öszinte nyilvánulásán, a hozzájuk intézett kérelmeknek megfelelő elhatároztuk, hogy gyermekeinknek részt engedve atyjuk ünnepeiből, részesítjük őket az egyház ama küncseiben, melyeknek kiostása Istenről reánk vannak bizza. Enneköfgya szívünkben támaszkodva az Isten kegyelmére, Péter és Pál szent apostolok tekintélyére, mindenkinek és minden hívőknek egyenkint, fértnak és nőnek egyaránt, kik aidozari jubileumunk alkalmából Rómába zárandokolnak, hogy magok, illetőleg népök nevében öszinte és tartózkodás nélkül való bizonyosságát szolgáltatassák gyermeki szeretetüknek ragaszkodásuknak és hogy ama legfeljebb tekintély iránt, melylyel bennünket Isten ruhított fel, alázatosságukat bizonyítsák be, általános bűnbocsánatot hirdetünk. Azoknak a hívőknek pedig, férfiaknak és nőnek egyaránt, kik szívükkel és lelkükkel csatlakoznak a zárandokokhoz s annak sikerére bármivel járulnak, ha közvetlenül aidozari jubileumunk napja január 1. előtt a közhírre teendő módon végzik az ájtatosságokat s ezt imrltik az idő alatt, midőn a zárandokok fogadtatásában részesülnek, ha továbbá szentségek vétele után imádkoznak az egyházi fejedelmek egységéért az eretnekségek kiirtásáért a bűnök megtérítéséért, szintén teljes bűnbocsánatot hirdetünk. A breve körüírja az ájtatosságok végzésének moeját s végül kijelenti, hogy a breve hiteles másolatának ugyanaz az érvénye van, mint az eredetinek.

1) Hogy a séget nyisson, zeti tagok vás.

2) Hogy r ségbe öszpontos.

3) A tago hivandók, és a ha a szovetek és megfelelő el ezen üzleti hel teiket.

4) Az ár czélszerűen e. Ezen javas ülésen log hata trázcióban a k. Sántay Lajos p. vozván állás sulich A. válas letveztő elfogla helyébe. Donat titkári állásra p.

Az egye előjárósága tu. Smidt Jakab h teletet a követ November

November

December nyelven.

December német nyelven

December nyelven, urvas

1888. Janu ven, és ugyana

Czigarett Krause vegyé ket találunk ka prágai né tanár tollából garetappapir finomságára ügyi tekintet Mig azonban

Egy kis ember a kapu alatt j letenni s elő éjfel után fo kapukulcsa baleányának alá tegye. K éjfel után é ratlansága s betségé azt a le, hogy tulaj szomszédház csot. S külön leg nyitotta, hogy szobája Gyufát és gy veszi észre hamar elhátá toladókat kén hogy nem o mind jgazolta res ön az én az alvót. A felel: „megno nem hagyod a dühében. Hal jában rendre lehet tréfára totta a jámbor ugy nyekent kiggadant ven tevé, hogy h teküdjön le, n valami rabló. ni. Mit beszél ön foglalta el mit beszéli, totta szobájá dolkozni, ugy bolondá a h lond ott a sz fel merengésé a kaput. Isme resz itt komá be kellett látni azt akarom k kom én? Az a kérdés, de e különös állap egy házzal, sa hogy felzavart kérjen, X. ur a csot otthon fe

A fiumei gátósága f. H Hajnal Antal ülés fötvégát a ma kérdés, n ügyén lenditen nyomán itelve rako zásnak ne pos tanulmányt egy szükébb k értesülünk ezé gós okait rész az elarusítók e következő üzl

1) Hogy a séget nyisson, zeti tagok vás.

2) Hogy r ségbe öszpontos.

3) A tago hivandók, és a ha a szovetek és megfelelő el ezen üzleti hel teiket.

4) Az ár czélszerűen e. Ezen javas ülésen log hata trázcióban a k. Sántay Lajos p. vozván állás sulich A. válas letveztő elfogla helyébe. Donat titkári állásra p.

Az egye előjárósága tu. Smidt Jakab h teletet a követ November

November

December nyelven.

December német nyelven

December nyelven, urvas

1888. Janu ven, és ugyana

Czigarett Krause vegyé ket találunk ka prágai né tanár tollából garetappapir finomságára ügyi tekintet Mig azonban

Sz. 4474/1887.

HIRDETMÉNY.

A nagytekintető m. kir. dohány jövedéki központi igazgatóság... f. évi október 18-án 13019/II szám alatt kelt magas felhatalmazása folytán az alolított m. kir. dohánygyári igazgatóság részéről ezennel közölni szeretném, miszerint ezen m. kir. dohánygyárnak az alább elsorolandó tárgyak 1888 évi szükségletű leendő szállításának biztosítása iránt verseny tárgyalás nyitottatik.

A körülbelül szállítandó mennyiségek lesznek:

Table with 4 columns: Quantity, Description, Length, Width. Items include 10,000 cigars, 6,000 cigars, 23,000 cigars, 30,000 cigars, 10,000 cigars, 2,000 cigars, 200 cigars, 80 cigars, 15 cigars, 30 cigars, 60 cigars, 2,000 cigars, 600,000 cigars.

50 darab abroncs nagy 3-3 1/2 méter hosszú 2 cm. vastag 90,000 „ „ kis 1 1/2-2 „ „ 1 1/2 „ „

Ezen verseny tárgyalásra a vállalkozók azon megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy 50 kr. béléssel ellátott lepecsételt ajánlataikat a követelendő ár 10%-os bántalmazásával vagy készpénzben, vagy pedig annak a helybeli m. kir. fővármihatalnál vagy más m. kir. adópenztárnál történt letételéről szóló pénztári nyugtákkal együtt legkésőbb 1887 évi november hó 14-én délután 11 óráig a fiumei m. kir. dohánygyári igazgatóságnál nyújtsák be melynél az árlejtési, valamint a szállítási feltételek a hivatalos órák alatt a gyári hivatali irodalom megtekinthetőek. Ezen árlejtési és szállítási feltételek hiteles másolata a vállalkozók kívánságára és költségére posta útján elküldhetőek.

Az ajánlatban az egy darab után követett ár számokkal és betűkkel teendő kiszöbéllyel vagy a kitűzött határidő után beérkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak

m. kir. dohánygyári igazgatóság.

Fiume 1887 évi Október hó 21-án.

Guadagno principale ev. 500,000 Marchi, o 625,000 Lire in oro. Annunzio di fortuna. I guadagni sono garantiti dallo Stato.

Invito alla partecipazione alle probabilità di guadagni alle grandi estrazioni di premi garantiti dallo Stato di Amburgo, nelle quali debbono forzatamente uscire

marchi 8 Milioni 902,000. In queste estrazioni vantaggiose che contengono, secondo il prospetto, solamente 93,000 lotti escono i guadagni seguenti vale a dire.

Table with 2 columns: Prize amount, Probability. Includes prizes from 200,000 to 15,000 Marchi.

Il guadagno principale della 1ª classe ammonta a 50,000 Marchi, aumenta si nella 2ª classe a 55,000 3ª classe a 60,000 4ª classe a 70,000 5ª classe a 80,000 6ª classe a 100,000. 7ª classe a 200,000 e col premio di 300,000 event. a 500,000 Marchi.

Per la prima estrazione di guadagni, ufficialmente fissata, costa il lotto originale intero solo 3 fiorin 60 soldi V. A., 1/2 lotto originale solo 1 fiorin 80 soldi V. A., 1/4 lotto originale solo 90 soldi V. A., ed io spedisco questi lotti originali garantiti dallo Stato (non promesso difese) con piano munito del sigillo dello Stato anche nei paesi lontani contro invito affrancato dell'ammontare, più comodamente in una lettera assicurata. Ogni partecipante riceve immediatamente dopo l'estrazione la lista ufficiale delle vincite senza farne la domanda.

Spedisco gratuitamente ed anticipatamente il piano ufficiale, munito del sigillo dello Stato che dimostra chiaramente le messe e la divisione dei prezzi nelle 7 classi.

Il pagamento e l'invio delle somme guadagnate di fanno da me direttamente e prontamente agli interessati e sotto la discrezione più assoluta. Oascuna domanda si può fare con mandato di posta e con lettera assicurata Si pregano coloro che vogliono approfittare di questa occasione di dirigere fino

al 25 di Novembre a. c. essendo vicina l'epoca dell'estrazione in tutta fiducia i loro ordini a Samuel Heckseher senr., BANCHIERE E CAMBISTA, Amburgo (Germania)

Egy kis tévedés.

Uj lakást bérelt ki X. fiatal ember a... utca egyik házában, szobája a kapu alatt jobbról az utcafelé esett. Régi jó szokásáról az új lakás kedvéért sem akart letenni s előre tudta, hogy az első napon is éjjel után fog hazajönni. Mintán azonban még kapukulcsa nem volt kész, meghagyta a szobaleányt, hogy a kapukulcsot jobbra a kapu alá tegye. Kissé virágos kedvében csakngyan éjjel után érkezett meg lakására, azonban járatlansága s kissé elhomályosult emlékező tehetsége azt a csekély tévedést követték el vele, hogy tulajdonképeni lakását tulhaladva, a szomszédház kapuja alatt kereste a kapukulcsot. S különös veletlen, meg is találta. Jóhiszeműleg nyitotta ki a kaput s nem törődve azzal hogy szobája ajtaját nyitva találta, belépett. Gyufát és gyertyát gyújt, azonban meglöbbszeveszi észre hogy ágyában valaki feszik csakhamar elhatározta magát, hogy a szemtelen toladókat kérdőre vonja, pillanatra sem hívén hogy nem otthon van, mert az előző éjszaka mind jöszölgött jóhiszeműségét. Uram, mit keres ön az én ágyamban? szavakkal rázza fel az alvót. Az félálmosan hámul rá, majd így felel: „megmondtam, hogy ne költés fel, mért nem hagyod az embert aludni? X. ur sápad dühében. Hallatlan impertinencia saját szobájában rendre utasítani a házi urat. De ezt nem lehet tréfára venni. Fogja magát, úgy kihajította a jámbor halandót az ágyból, hogy csak úgy nyekkent bele. Ezt meg, amaz nem tudta kigagdan venni. Hatalmas utleggel felelt, hozzá tévén, hogy ha részeg az ur, menjen haza és tekindeje le, ne ronts-nem be más szobájába, mint valami rabló. Most X. uron volt a sor hámulni. Mit beszél ön, a más szobájába, hát nem ön foglalta el az ágyamat mi? Bolonddál nincs mit beszélni, felelt az igazi házi ur s kilödtotta szobájából X. urat. Akkor kezdett el gondolkodni, úgy okoskodván, hogy vagy öt tette bolonddál a háztulajdonos, vagy az az ur bolond ott a szobában. Ektelen esengetés rázta fel merengéséből. A küles nála volt, kinyitotta a kaput. Isemős arcz fogadta. Hát te mit keres itt komám ily késő éjszaka? X. urnak az kellett látni, hogy nem jó helyen jár. Csak azt akarom kérdezni nem tudod-e hogy hol lakom én? Az ismerős előtt különösnek tűnt fel a kérdés, de csakhamar észrevette barátjának különös állapotát s karján vezette el tovább hogy házzal, saját lakására, csak arra kérévén, hogy felzavart laktársától másnap bocsánatot kérjen, X. ur megettette, s azóta ha a kapukulcsot otthon felejté, nem mer haza menni.

A fumei fogyasztási szövetkezet igazgatósága f. hó 5-én a kir. főgyűlési ülésen.

Hajnal Antai előkeltte alatt ülést tartott. Az ülés főtárgyát képezte az elnök által felvetett ama kérdés, mi módon lehetne a szövetkezet ügyén lendíteni, miután az eddig tapasztaltak nyomán itélve a szövetkezeti ügyemet a várakozásnak nem felel meg? Ezen kérdés alapos tanulmányozására és javaslatlással végzett egy szűkebb körű bizottság lett kiküldve. Mint értesülünk ezen bizottság a szövetkezeti paugás okait részint a tagok közönyében, részint az elárúsított eljárásaiban találta, ezért is a következő üzleti évre nézve java Lubi hozza: 1) hogy a szövetkezet külön üzleti helyiséget nyisson, hol kizárólagosan a szövetkezeti tagok vásárolhatnak. 2) hogy az áruk lehetőleg egy üzleti helyiségbe összpontosítva legyenek. 3) a tagok a részvények befizetésére felhívandók, és aláírással kötelezendők arra, hogy ha a szövetkezet külön üzleti helyiséget nyit és megfelelő előnyökről gondoskodik, csak is ezen üzleti helyiségből szerezzék be szükségleteiket. 4) Az áru könyvecskék rendszere, mint czésírületlen eltöröltessék.

Ezen javaslat felett az igazgatóság a jövő ülésen fog határozni. A szövetkezeti adminisztrációban a következő változások történtek: Sántay Lajos pénztárnok Fiuméből végleg távozzván állásáról lemondott, helyébe Csulich A. választották meg. Benkó Kálmán üzletvezető elfoglaltsága miatt állásáról leköszönt helyébe Domán Imre szövetkezeti titkár, a titkári állásra pedig Burich E. választották meg.

Az egyesült protestans hitfelekezet elöljárósága tudatta a felekezeti tagokkal hogy Smidt Jakab helybeli ref. lelkész az isteni tiszteletet a következő sorrendben fogja tartani: November 13 d. e. 11 órákor német nyelven.

November 27. d. e. 11 órákor német nyelven. (Abol Rómába utazólag a magy. kir. belügyminiszter körrendeletet bocsajtott ki a megyei hatóságokhoz. Előfordult ugyanis számtalanszor, hogy a gyermekek a vasuti sinekre köveket raktak, esetleg a vonatokat kövekkel is meglobálták. Elrendelte tehát, hogy a szülők vagy gyamok a gondjukra bizott 12 éven aluli gyermekekért felelősek és előforduló eset alkalmával 2 fttól 100 fttig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.)

December 11 d. e. 11 órákor magyar nyelven. December 25 (Karácsony) d. e. 11 órákor német nyelven urvacsozával. December 26. d. e. 11 órákor, magyar nyelven, urvacsozával.

1888. Január 1-én 9 órákor magyar nyelven, és ugyanaznap 11 órákor német nyelven.

Czigarettázóknak figyelmébe Dr. Krause vegyszeti lapjában értekes cikket találunk a cigarettázásról dr. Soyka prágai német egyetemi egészségügyi tanár tollából. Ismert tény, hogy a cigarettapapír minősége nemcsak a szivar finomságára mérvadó, hanem egészségügyi tekintetben is jelentőséggel bír. Mig azonban általánosan az a nézet van

elterjedve, hogy a papír jó ágára nézve az elégségnél hátramaradó hamu mennyisége a mérvadó, Soyka tanár más álláspontot foglalt el. Soyka tanár ugyanezen papírnemeket vonta összehasonlító vegyelemzés alá, melyeket annak idején Pohl tanár Bécsben és Liebermann tanár Budapestben vegyelemzettek, s abból a szempontból indult ki, hogy a cigarettapapír minőségére nem annyira a hamu alkatrészek, mint amaz alkatrészek csökkei mennyisége irányadó, melyek elégheők és az égésnél a dohányfüsttel egyesülnek. Egyebekben a Soyka tanár által végzett vegyelemzés ugyanazon eredménnyel járt, mint az előbbiek. Most is a Braunstein Fröres párisi gyár „les derniers Cartonches“ és „Dorobantul“ papírfajtái a lehető legkönyvebbeknek egyike és legjobbaknak nyilvánítottak. Kitént, hogy e papírok 28-75 százalékkal könnyebbek és a dohányfüsthez 23-77 százalékkal kevesebb idejen aayagot vegyienek, mint a többi vegyelemzett papír.

Mikor hal meg Vilmos császár?

Megmondjuk egész pontossággal: 1893-ban. A magyarázat az: 1863-ban a frankfurti nagy napok idején Vilmos császár, vagyis akkor még csak király, Baden-Badenben használta a furdokurat. A furdót könyvező gyönyörű erdők egyikében vándorvezényok ütöttek fel egyszer sátrukat. Baden-Baden egész közönsége kijárt ekkor ide egy kis czigánylányhoz, a ki a tenyerét a furdó szélénél fogta, melyben ott volt Bismark is, meglátogatta Vilmos király a cigánytanyát s a többiek után odatartotta ő is a tenyerét a kis Preciozának. A lány nem is sejtette, hogy egy olyan kezét tart a kezében mely egy ország gyepöltét fogja, hanem azért nézte figyelmeesen, mint hogy he valami rendkívüli látta benne. Egszzerre azután felkiáltott: „Láték egy nagy koronát, látok nagy háborukat és nagy győzelmeket, látok nagy szerencsét és nagy kárt látom fejedén a nagy koronát, és ellenségeidet lábaidnál. Kilencvenhat évet fogsz élni. De élted utolsó ideje sokbátot és sok gondot hoz számokra. Kilencvenhatodik évében befejezted pályafutásodat.“ Ez az egyik jóslat. — 1884 telén fnyes bíb volt az osztrák-magyar nagykövetség, melyen megjelent Vilmos császár is. Néhány nappal előbb érkezett Berlinbe közeli rokonához Szechenyi Imre gróf nagykövethoz a távol Erdélyből egy ifjú grófkisasszony, a ki ez estén elragadta szépségével és szellemével az egész társaságot. A császár is benutatta magának. Már előbb hallott arról, hogy a magyar gróf kisasszony — a jövendőbe lát, a kézvonalasából. Beszédközben a császár tréfásan odatartotta neki a tenyerét. A grófkisasszony egész komolyan vette. — Felségéről az van elhatározva, hogy 95 esztendőig éljen mondá hosszú gondolkodás után. Ez volt a második jóslat. — Vilmos császár eszerint 1893-ban fog meghalni.

Damaskusi penge.

A damaskusi leres kardpengéket nemskóra már csak a monda fogja emlegetni s mitogatni legfeljebb a muzeumok és ritkaságyűjtők. Az 1885-86-dk évről szóló damaskusi kereskedelmi jelentések szerint Damaskusban már felejték a fegyvergyártással s a mostani fegyverkovácsok már csak értéktelen acélozott vasból dolgoznak s legfeljebb már kész rollingeni, lüttchi vagy birminghami pengéket, fegyvercsöveket díszítenek fel, vernek ki keleti-méltos aranyrudakat, ezüsttel. Ezeket az iportált árukat ezután mint régi arab fegyvereket a tják el. A város elszegényedett, a hajdan világszeret ismert aranykovácsolást már nem üzheti, s nem is keresik már a finom damaskuszi arany munkát.

A vasuti balesetek meggátolására.

vonatkozólag a magy. kir. belügyminiszter körrendeletet bocsajtott ki a megyei hatóságokhoz. Előfordult ugyanis számtalanszor, hogy a gyermekek a vasuti sinekre köveket raktak, esetleg a vonatokat kövekkel is meglobálták. Elrendelte tehát, hogy a szülők vagy gyamok a gondjukra bizott 12 éven aluli gyermekekért felelősek és előforduló eset alkalmával 2 fttól 100 fttig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Mócs Zsigmond felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos. Battara P. könyvnyomdája, Fiume

